SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCVII. No. 233. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 6, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го ГРУДНЯ 1990 Ч. 233. РІК XCVII

Пам'ятаймо про Україну!

НАРОДНІ ДЕПУТАТИ УКРАЇНИ ГОЛОДУЮТЬ

Київ (УНІАР). — Тут в понеділок, 3-го грудня, після короткої перерви продовжила працю сесія Верховної Ради України. Обговорювався законопроєкт про ціни і ціноутворення, про підприємництво та про землю. Всі три законопроєкти визнано недостатньо підготовленими і передано постійним комісіям на доопрацювання.

В цей день на адресу голови Верховної Ради України Леоніда Кравчука надійшло звернення, підписане 44-ма народними депутатами Верховної Ради Вірменії, які висловили занепокоєння арештом народного депутата України Степана Хмари і виступили на його захист.

У вівторок, 4-го грудня, 15 депутатів з Народної Ради з'явилися на сесію з білими пов'язками на голові. Вони оголосили свою заяву, у якій сказано, що у зв'язку з арештом та ув'язненням Степана Хмари, котрий з 26-го листопада тримає голодівку, вони, народні депутати України, змушені вдатися до політичної голодівки в приміщенні Верховної Ради, вимагаючи негайного звільнення С. Хмари. Депутати заявили протест проти безпідставного зволікання Верховною Радою України розгляду питання протиправного арешту С. Хмари, що може привести до трагічного результату у зв'язку з оголошеною ним голодівкою.

В числі голодуючих депутати з Народної Ради: Лариса Скорик, Богдан Ребрик, Яків Зайко, Зиновій Дума, Дмитро Захарук, Степан Волковецький, Микола Поровський, Ірина Калинець, Богдан Чучук, Ярослав Кендзьор, Левко Горохівський, Володимир Шлемко, Віталій Романюк, Богдан Козярський, Федір Свідерський.

Заступникові голови Верховної Ради України Іванові Плющеві 3-го грудня вручили спільну заяву групи депутатів районних та Міської Ради міста Києва. Автори документу, оцінюючи недавню постанову ВР республіки „Про невідкладні заходи по зміцненню законности та правопорядку" як таку, яку ухвалила комуністична парляментська більшість (група „239"), протестують проти порушення основних прав людини і нації, а також проти введення в Україні елементів надзвичайного стану без достатніх для того підстав. У заяві висловлені вимоги негайного скасування незаконного антиконституційного рішення, припинення наступу проти народу та демократії, звільнення з-під арешту народного депутата України С. Хмари та інших українських активістів, скасування їх карних справ. Документ підписали понад 130 депутатів Київської Міської Ради і десятки депутатів інших рад на місцях.

І. Юхновський вийшов з КПСС

Київ (УНІАР). — Тут в суботу, 1-го грудня, закінчився установчий з'їзд Партії Демократичної Згоди, яка змінила назву на Партію Демократичного Відродження України. На з'їзді затверджено програмові документи, обрано сім співголів і схвалено заяву протесту проти арешту Степана Хмари.

На з'їзді виступив з заявою про вихід із КПСС голова парляментської опозиції — Народної Ради — академік Ігор Юхновський.

Міліція затримала М. Горбаля

Київ (УНІАР). — Тут в понеділок, 3-го грудня, за спробу організувати пікетування будинку ЦК КПУ представники правоохоронних органів затримали лідера київської організації УРП, депутата Київської Міської Ради Миколу Горбаля та активіста Руху Анатолія Шибіка.

У відділі внутрішніх справ Ленінського району Києва затриманим заявили, що до Київської Міської Ради правоохоронні органи звернулися за дозволом притягнути до судової відповідальности М. Горбаля за порушення постанови Верховної Ради України з 29-го листопада про заборону політичних акцій у години праці.

Депутати зустрілись з сенатором А. Д'Амато



На фото (зліва): львівський адвокат Ю. Колотій, депутат О. Нечипоренко, сенатор А. Д'Амато та депутат В. Бедь.

Ню Йорк. — Республіканський сенатор нюйоркського стейту Алфонс Д'Амато зустрівся у своєму бюрі з депутатами Демократичного Бльоку Верховної Ради України Олександром Нечипоренком, Віктором Бедем і львівським адвокатом Юрієм Колотієм. Метою зустрічі було обговорення справи ув'язнення депутата Верховної Ради Степана Хмари в Києві.

Сенатор А. Д'Амато звернувся до президента СССР Міхаїла Горбачова щоби він перевірив справу ув'язнення С. Хмари та доручив його звільнити.

З'ЇЗД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ОБГОВОРИТЬ СОЮЗНИЙ ДОГОВІР

Москва. — Один з прихильників советського президента Міхаїла Ґорбачова, голова Ради національностей Верховної Ради СССР Рафік Нішанов офіційно передав проєкт союзного договору на розгляд членів своєї палати.

Цей договір запропонував М. Ґорбачов як засіб втримати 15 республік у складі Советського Союзу, якому тепер загрожує розкол. Кілька республік країни, в тому числі Литва, Латвія і Естонія, відмовилися брати участь у складанні проєкту союзного договору і заявили, що не мають наміру його підписувати.

Представляючи проєкт договору в Раді національностей, Р. Нішанов недвозначно загрозив, що якщо прибалтійські республіки не схвалять договору, вони залишаться у складі Советського Союзу на підставі тих документів, згідно з якими вони раніше приєдналися до СССР. Нішанов додав, що за советською конституцією прибалтійські республіки мають право вийти зі складу СССР, але лише після того, як там відбудуться референдуми, процедура яких установлена законом СССР.

Як відомо, Литва, Латвія і Естонія були силою приєднані до Советського Союзу в результаті советсько-німецького договору перед початком Другої світової війни.

Союзний договір стане предметом обговорення на з'їзді народних депутатів, який відкривається 17-го грудня. Якщо цей договір буде схвалений з'їздом, він потім повинен бути ратифікований всіми 15 республіками країни.

М. Куляс виграв вибори в Іллиной



М. Куляс

Чикаґо. — У загальних виборах 6-го листопада кандидат Демократичної партії Мирон Куляс подавляючою більшістю — 83% голосів — переміг свого противника та був перевибраний послом стейтової леґіслятури.

М. Куляс репрезентує свою округу в стейтовії леґіслятурі вже понад 12 років, і зараз є головою надзвичайно важливої комісії екології. Успіх у своїх виборах він завдячує крім української громади також іншим національностям та виборцям, з якими він творив коаліцію.

М. Куляс — це провідний член СУМ і активний член української громади в Чикаґо. В березні він був спостерігачем виборів в Україні на доручення Товариства Сприяння Рухові, Відділ в Чикаґо. В жовтні на громадській маніфестації проти союзного договору, що відбулася в центрі міста Чикаґо, він виголосив головну промову, закликаючи Америку підтримати аспірації українського народу до повної незалежности.

М. ҐОРБАЧОВ ГОДУЄ НАСЕЛЕННЯ НЕРЕАЛЬНИМИ ОБІЦЯНКАМИ

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС і президент з диктаторськими повновластями Міхаїл Ґорбачов, не зважаючи на те, що в багатьох місцевостях Советського Союзу розпочався вже справжній голод, далі „годує" населення пропаґандивними нереальними обіцянками про доставу харчів і про забезпечення громадян харчовими продуктами на рівні першого кварталу цього року.

Очевидно, советський лідер надіється на доставу харчів членськими країнами Европейської економічної спільноти і для цього, тобро для розподілу західніх достав харчових продуктів, він навіть покликав „президентську комісію", що її очолив заступник голови Ради Міністрів СССР Лев Воронін. Комісія підлягатиме самому президентові, а розподіл даровизни зцентралізовано, тобто всі товари із Заходу ітимуть спочатку до Москви, або там де Москва накаже їх доставити, а вже потім якісь залишки може попадуть до республік.

По мачушеному напєвно будуть потрактовані республіки-„ребіліянти", тобто ті, які домагають незалежности і виходу із Союзу з СССР. Комісії Ґорбачов доручив розпрацювати цілу систему транспорту та розподілу західньоевропейських товарів та медикаментів, які, як кажуть західні спостерігачі і кореспонденти, є каплею в морі і в ніякому разі не задовольнять великих потреб населення СССР.

Справжній голод і цілковитий брак достави харчів розпочався вже, як інформує газета „Ню Йорк Таймс" у числі з 5-го грудня, в містах СССР: Ленінграді, Таллінї, Мурманську, Вітебську, Москві, Рязані, Волгограді, Краснодарі, Ужгороді, Свердловську, Челябінську, Тюмені, Томську, Караґанді, Харкові, Ташкенті, частинно в Тбілісі та багатьох інших містах, не згадуючи про менші містечка і поселення півміського типу. Крім того наявні харчові продукти є дуже низької якости і дорогі. Наприклад, фунт волового м'яса в Москві коштує 9-10 карбованців, свинини — 12 карбованців, тузін яєць — 12; в Мурманську м'ясні продукти, якщо такі взагалі з'являються, ще дорожчі, а яєць, молока і молочних продуктів взагалі немає.

Видовжились також черги біля харчових магазинів і продовжився час з 30-ти до 60-ти хвилин. Майже усі більші міста СССР ввели в себе раціоналізацію харчів.

М. Ґорбачов, виступаючи у вівторок, 4-го грудня на сесії Верховної Ради СССР обіцяв депутатам поробити усі потрібні заходи проти спекуляції харчовими продуктами, проти затримки продуктів поодинокими областями, підприємствами і колгоспами. Перевірка 50-ох харчових магазинів виказала, що після офіційного закриття там розпочиналася так звана „третя зміна", тобто нелеґальна торгівля харчами. У цій „операції" брали участь в першу чергу продавці, які відпускали за більші суми товар, затриманий під час нормальної торгівлі. Ґорбачов обіцяв покінчити з цією справою через два-три тижні. Советський президент обіцяв також депутатам, що незабаром СССР отримає більшу кількість харчів з Европи й інших країн світу, зокрема муки, цукру, марґарини, м'яса, молочних продуктів, в першу чергу сира і яєць.

Офіційний орган ЦК КПСС газета „Правда", пишучи 4-го грудня про нові розпорядження М. Ґорбачова підкреслила, що транспортів харчів і їхнього розподілу допильновують міліціянти і так звані дружинники, яких КҐБ використовує для різних громадських цілей. Советські чинники свідомі того, що з посиленням транспортів харчів з Західньої Европи можуть розпочатися напади на транспорти, крадежі, а навіть вбивства.

А. Бриттан дириґував з успіхом оперу Моцарта

Ню Гейвен, Конн. — Як уже інформовано молодий український скрипаль Адріян Бриттан, відомий із своїх успішних концертів перед американською публікою виступає також у ролі диригента у численних американських містах.

Останньо він дириґував оперою Вольфґанґа А. Моцарта „Дон Джіованні", яку виставляла у Ню Гейвені оперова компанія ім. Шуберта. Вистава пройшла незвичайно успішно, а музичний критик місцевої газети „Ню Гейвен Адвокейт" Айвен Кац написав між іншим: „Мені незвичайно приємно звітувати, що опера „Дон Джіованні" тріюмфувала під кожним оглядом. Вибір диригента А. Бриттана був знаменитий і він виказався на висоті вив'язатися з усіх складних ситуацій, які ця опера створює, а оркестра грала з незвичайною прецизією і витонченням".

Не менш похвальна була рецензія в місцевому радіо, де інформували, що А. Бриттан заслуговує на похвалу „за видобуття з усіх виконавців все найкраще, що дало разом дуже добтий вислід".

Захоплені дириґуванням українського музики, організатори опери заанґажували його вже на черговий сезон.

В Чикаґо влаштовують „Різдво в Україні"

В неділю, 16-го грудня, в год. 3:30 по полудні, тут в Музею науки і промислу, Савт Лейк Шор драйв, відбудеться українська різдвяна програма „Різдво в Україні".

Вже майже пів сторіччя музей традиційно відсвятковує різдвяні звичаї 42-ох народів величавим фестивалем п. з. „Різдво довкола світу". У рамках цього фестивалю відбуваються концерти колядок, сценічні різдвяні картини, виступи танцювальних груп, мистецьке читання переказів, леґенд тощо. Офіційним відкриттям святкувань є зустріч запрошених представників народів у формі буфету-коктейлу, де при вперше засвічених ялинках, під гомін колядок, присутні зустрічаються в дружній атмосфері, обмінюються думками, немов в символічному єднанні „людей доброї волі".

„Різдво в Україні", спонзороване від 1952 року 22-им Відділом СУА в Чикаґо, втішається окремим признанням численної своєї неукраїнської публіки. Українська ялинка прибрана прикрасами, базованими на зразках народного мистецтва, цікава і вміло ведена програма, здавна громадить численних глядачів і є важною репрезентацією української культури серед англомовного світу Чикаґо.

У програмі українського вечора виступлять: хор парафії св, Андрія з Блумінґдейлі, Ілл. під дириґентурою д-ра В. Трухлого та танцювалана група при осередку СУМ „Україна", керівник Е. Літвінов. Програму вечора вестиме Христя Харкевич-Дзюк.

Вступ і паркування — безкоштовні. Години відвідування: в будні дні — від 9:30 ранку до 4-ої по полудні, в суботи, неділі і свята — від 9:30 до 5:30 по полудні. За точнішими інформаціями відносно фестивалю слід звертатися до музею на число телефону (312) 684—1414.

Альманах УНСоюзу вже висилається



Джерзі Сіті, Н.Дж. — У Видавництві „Свобода" вийшов з друку і вже розсилається передплатникам щоденника Альманах УНС на 1991 рік.

Серед авторів цікавих і актуальних матеріялів є багато відомих співробітників „Свободи", а також нових, які написали свої твори на замовлення, або для того, щоб утривалити їх для майбутніх поколінь, як причинок до історії українських поселень у З'єднаних Стейтах Америки і Канаді. В цьому Альманаху є більше, як будь-коли і авторів з України.

Авторами в Альманаху виступають: Микола Руденко, Галина Маняко, Роман Федорів, який у своїй довшій праці утривалив большевицькі звірства над українським населенням Галичини; Сергій Білокінь, Ольга Кузьмович, Михайло Кучер, Олександер Спаринський, Іван Кедрин, Мирослав Чех, Василь Дідюкк, Іван Бігун, Яр Славутич, Марта Бачинська (по-англійськи), Іван Лесько, Христина Волицька-Ференцевич, Омелян Твардовський Роман Кухар, Олег Снилик, Юзеф Лободовський, Любов Коленська, Володимир Барагура, Євгенія Дімен-Бойко, Роман Савицький. Крім того поміщено чимало поезій Лесі Українки та інших поетів, а також актуальні оголошення. Обкладинку, яка віддзеркалює сьогоднішні події в Україні, виконав відомий мистець Богдан Титла.

Як і попередніми роками, Альманах УНС отримають усі передплатники „Свободи".

Ціна Альманаху 10 американських долярів. Якщо хтось з читачів немає змоги заплатити, Адміністрація видавництва просить не відсилати Альманаха, бо це зв'язане з додатковими поштовими коштами. В такому випадку проситься залишити собі Альманах, як подарунок Українського Народного Союзу і Видавництва „Свобода", а ще краще вислати його в Україну, де тепер на книжки є великий попит.

У СВІТІ

В АРҐЕНТИНІ ВІДБУЛАСЬ спроба державного перевороту, уже четверта від 1987 року. Переворот підготовляли ветерани Фалкляндської війни, які зуміли приєднати до своєї акції старшин і вояків з військової академії. Звичайно „революціонери" покривають своє лице маскою, або замальовують фарбою, щоб таким способом відрізнити їх від реґулярної армії і щоб закрити свою ідентичність. Командантом групи незадоволених старшин і вояків є підполковник і учасник Фалкляндської війни з 1982 року Альдо Ріко. Його прихильники захопили і якийсь час вдержували воєнну базу Кампо де Майо на передмісті Буенос Айресу. Коли збунтовані вояки захопили частину приміщень генерального штабу, президент країни Карльос Менем проголосив вийнятковий стан і поліційну годину, ввів до міста військові танкові частини і у вівторок, 4-го грудня, на вулицях велися ще бої між прихильниками і противниками теперішнього режиму.

УРЯД СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ засудив і перестеріг Румунію за її вмішування до внутрішніх справ Молдови. Румунія, очевидно, підтримує самостійницькі аспірації молдаван і заохочує їх проголосити свою незалежну державу та вийти з СССР. Таке потягнення кремлівські імперіялісти вважають „вмішуванням у внутрішні справи". Новий керівник пресової служби в міністерстві закордонних справ Віталій Чуркін, який прийшов на місце Ґеннадія Ґерасімова, заявив, що „всяке вмішування у внутрішні справи СССР буде розцінюватися як ворожий акт, навіть тоді, якщо таке вмішування походитиме від заприязненої країни". Минулого тижня теперішній президент Румунії Йон Ілієску висловив надію, що в майбутньому Молдова повернеться до складу Румунії, а прем'єр-міністер Петре Роман сказав в інтерв'ю німецькій газеті „Ді Вельт", що одною з цілей Румунії є добиватися самостійности для Молдови.

ДЕЯКІ ІРАКСЬКІ ГАЗЕТИ помістили на своїх сторінках антисоветські статті і заклики за те, що СССР підтримав в Раді Безпеки Організації Об'єднаних Націй резолюцію, яка не тільки прийняла ультиматум, щоб Ірак вивів свої війська з Кувайту до 15-го січня наступного року, але дозволяє З'єднаним Стейтам Америки і їхнім альянтам в Савдійській Арабії і в районі Перської затоки розвинути військову акцію після вичерпання усіх інших, зокрема дипломатичних заходів. Багдадський „Обсервер" повідомляє, що Москва отримала за свою підтримку резолюції ООН чотири більйони долярів від ЗСА і Савдійської Арабії. Друга газета пише, що у всьому винен советський президент Міхаїл Ґорбачов. „Якщо б при владі був Й. Сталін, такого б не сталося", — пише багдадський щоденник. В Москві не тільки заперечили поголоски про отримані більйони, але заповіли, що домагатимуться негайного звільнення советських громадян режимом Іраку.

НА ОДНОМУ З ПОМЕШКАНЬ в Москві знайшли тіло замордованого активіста Демократичного союзу Александра Лукашова. Видання „Експресс-хроніка" повідомляє, що, мовляв, вбивство не було політичним. Вбивцю спіймала міліція і тепер ведеться слідство в цій справі. Треба припускати, що інформації міліції призначені для заспокоєння населення Москви, головно з кіл Демократичного союзу.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКА ЛЕТУНСЬКА лінія „Контінентал" охороняючи себе від кредиторів, оголосила банкрутство, приписуючи його високому зростові цін пального та відсотків на позичках. Ця п'ята з черги найбільша летунська лінія в країні вже від кількох місяців застановлялася над оголошенням банкрутства, бо від часу кризи Перської затоки з дня на день входила у ще більші задовження, що досягли суми 2.2 біл.дол. Проголошення банкрутства дозволить компанії відкласти сплачування позички, що знову ж уможливить їм продовжувати свої лети та знайти спосіб сплачування боргів.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА у понеділок, 3-го грудня, голосами 6 до 2 вирішив накласти нові обмеження для поліції, коли допитують злочинців, запідозрених у кримінальних правопорушеннях. Рішення Верховного Суду каже, що раз запідозрений злочинець є під опікою поліції та заявив своє законне право про адвоката, то поліція не може розпочинати жодного допиту без фізичної присутности на ньому його адвоката. Суддя Антоні Кеннеді був тим, що написав опінію більшості. Розходження в поглядах були зі сторони судді Антоніна Скалії, до якого прилучився також головний суддя Вілліям Ренквіст. Спостерігачі стверджують, що це є небуденним явищем, щоби судді Кеннеді та Ренквіст мали розходження в поглядах коли йдеться про права кримінальних злочинців. Новопризначений суддя Дейвид Сутер не брав участи в цьому голосуванні, бо справу обговорювалося тиждень перед початком його урядування, як члена Верховного Суду.

ЗГІДНО З НОВОЮ настановою у питаннях етики федеральних працівників, то їхні права на публічні виступи будуть значно обмежені. Головна вказівка Бюра урядової етики говорить про те, що починаючи з 1-го січня 1991 року державним працівникам забороняється за гроші писати статті чи виступати з доповідями на будь-яку тему, навіть якщо вони не є тематично наблежені в будь-який спосіб до їхньої праці. Офіційні чинники профспілки заявили, що нова політика заторкне тисячі державних працівників і вже виникають питання чи таке рішення не є переступленням Першої поправки Конституції, де говориться про свободу вислову.

ЛІКАРЯ З МИШИҐЕНУ, який був присутнім при тому, як жінка хвора на недугу Альцгаймера покінчила самовбивством, натискаючи кнопку машини-приладу, що він спорядив, обвинувачено у вбивстві першого ступеня. Цією справою цікавиться багато осіб, бо її висліди вплинуть на вирішення питання чи мають право лікарі допомагати невилічимо хворим пацієнтам відбирати собі життя. Лікар, про якого мова, Джек Кеворкіян, патолог і захисник добровільної легкої смерти, що його заарештовано за причетність до смерти минулого червня Дженет Адкінс.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не попадаймо у паніку!

З України приходять недобрі вістки. Щоб рятувати імперію від розвалу — кремлівські володарі хапаються методи найпростішої і найгіршої: фізичної сили. Міхаїл Ґорбачов має історичну заслугу, що не перешкоджував демократизації шости совєтських сателітніх країн та що в самому СССР стало легше жити. Але не зумів визволити самого себе від вірности комунізмові та не вмів і не вміє правильно підійти до проблеми визвольних рухів. Його концепція „союзного договору", що його мали би підписати лідери всіх республік не вдалася, бо він хотів купити їхню згоду на „єдність" куцою культурною автономією. Не вдався теж трюк із колективним проводом, бо лідерство 15-ти президентів під кермою Ґорбачова було згори засуджене на провал. При всій своїй зручності тактика — не хоче признати, що корінь лиха у самому комунізмі і замало погоджуватися на перехід до системи вільного ринку, бо комунізм здеправував в душі і викривив психіку вільних людей, перетворених протягом 70-ти років на невільників. Здобувши диктаторські повновласті з правом проголошування вийняткового стану й висилання війська чи відділів КҐБ на „привернення порядку", Ґорбачов використовує тепер ті права для „заспокоювання" непокірливих народів арештами, шиканами, в'язницею.

Цей останній експеримент Кремля на довшу мету не вдасться. Совєтська імперія занадто велика, понад двісті з половиною мільйонів людей перестали вже боятися і навчилися впоминатися волі, при всій могутній збройній силі імперії — її замало, щоби можна завести і зберегти спокій — баґнетами. Але можна накоїти багато лиха, можна спричинити горе багатьом одиницям і волелюбним народам. На це треба бути приготованим. Розумні лідери Народного Руху України, які приїздили до Америки, були настільки передбачливими, що не виключали повороту в якійсь мірі брежнєвщини. Але сталінізм з його брутальною методикою, що коштував життя мільйонам людських жертв — тепер, наприкінці XX сторіччя, виключений. „Не можна завертати назад колесо історії" — це не пуста фраза. Кремль має тепер добру міжнародну коньюнктуру для експерименту „твердої руки". Захід з Америкою у проводі керується „пріоритетами" у політиці і таким пріоритетом є тепер проблема Іраку. Тому годі сподіватися, що відклики українського народного проводу до демократичного світу дадуть якісь поважні реальні наслідки. І воно не повинно нас обурювати та знеохочувати. Кожний визвольний рух у всесвітній історії знав періоди здвигу й занепаду, періоди успіхів і невдач. У сучасному започаткованому періоді репресій одиниці заломляться, але народні маси не піддадуться, напевне не виречуться дальшого змагання до волі — всупереч усім перешкодам. Леся Українка закликала, щоб „проти надії сподіватися" і це був віщий заклик. Ґорбачов висловив був раз на адресу українського визвольного руху „пораду", щоб йти за прикладом не Симона Петлюри а Миколи Скрипника. Забув додати, що Микола Скрипник, як і Микола Хвильовий, скінчили самогубством, розчарувавшись у можливості „співжиття" з неділимцями.

А може цей теперішній важкий час дасть нагоду до застанови над власними помилками. Чи не було забагато емоцій, забагато передчасної мозольної праці? Проте таки пророблено величезну усвідомлюючу працю і хоч нема ще в Україні цієї національно-державної свідомости, що на Литві, то нема вже теж незрячої етнічної маси. Є причина до журби, але нема причини до розпачу ані тим паче до паніки. Кожна акція спричинює реакцію. Живий народ житиме, а загинуть штучні спроби вбити живого духа в народі. У ҐУЛаґу в Караґанді можна було танками здавити бунт геройських жінок. Такі методи тепер уже неможливі. Настав час відродження цього гасла, що його проголосила Українська Галицька Армія, відступаючи за Збруч: Віра у власні сили народу.

Д-р Олег М. Волянський

ПАТ БЮКЕНЕН ПРО НОВИЙ СВІТОВИЙ ЛАД

Уже від довшого часу ліберальні, а навіть неоконсервативні засоби масової інформації атакують Патрика Бюкенена, колишнього дорадника американських президентів, відомого синдикованого журналіста та телевізійного коментатора. Ця атака сильно зміцнилася в останніх місяцях, після того, як Бюкенен відважно висловився проти воєнної істерії, що створилася у зв'язку із ситуацією на Середньому Сході. На думку Бюкенена, уряд Ізраїля та його сильне „лаббі" в ЗСА хочуть, американськими руками, знищити Ірак, цю найсильнішу арабську державу. Він вважає, що окупація Кувайту Іраком не є життєвою справою для Америки, не варта того, щоб за неї молоді американці віддавали своє життя, зокрема в обороні авторитарних емірів. Найбільше злосливою атакою була стаття у „Ню Йорк Таймсі" пера А.М. Розентала, якого журнал „Нейшен" назвав „особистим кур'єром Ізраїля". У своїй статті Розентал назвав Бюкенена антисемітом і малощо не нацистом, при чому закинув йому, крім його антивоєнного наставлення, також оборону „воєнного злочинця" Івана Дем'янюка. Другою нерозбірливою в засобах атакою були писання Мартіна Переца у журналі „Ню Ріпаблік". Перец уважає, що хтонебудь, хто відважується говорити про існування могутнього ізраїльського лаббі у ЗСА, — це антисеміт.

У відповідь на ці люті атаки на Бюкенена появилася редакційна стаття в журналі „Лібертаріянський республіканець" з датою листопад 1990. Автор (або автори) статті каже, що прихильники американської інтервенції в Іраку побоюються, щоб становище Бюкенена, завдяки його доступові до засобів масової інформації, не стало популярним в Америці і тому ці „торгівці війни" прямо лінчують його. Вони представляють справу так, що, мовляв, хто є проти війни з Іраком — той є антисемітом. У справі Дем'янюка „Лібертаріянський республіканець" пише, що, на, думку Бюкенена, справа Дем'янюка — це справа помилкової ідентичности, і факт, що Бюкенен так думає, не робить його антисемітом, а якщо йдеться про те, що Бюкенен назвав Американський Конґрес „територією, окупованою ізраїльцями", то, на думку автора цитованого журналу, воно так дійсно є. Він подав за приклад те, що коли американський Уряд хотів продати Савдійській Арабії модерну зброю, то, на вимогу ізраїльського лаббі, Конґрес пропозицію відкинув. — Як один з доказів „антисемітизму" Бюкенена, Розентал подавав також те, що Бюкенен нарікав на процес „дехристиянізації" в Америці. Виходить, каже „Лібертаріянський республіканець", що навіть критика процесу секуляризації життя в Америці — це також „антисемітизм".

Бюкенен, відповідаючи недавно своїм критикам, писав, що „ціллю цих атак є страшити, залякувати, цензурувати, примусити мовчати і обірвати дискусію, і так забруднити репутацію людини, щоб уже ніхто не схотів до неї прислухатися". „Лібертаріянський республіканець" уважає, що прихильники війни з Іраком намагаються відвернути увагу громадян Америки від страшних наслідків війни, бо на випадок війни, правдоподібно, понад 100,000 американських вояків повернуться додому у „дерев'яних скринях", а Кувайт, Ірак і частково інші країни Середнього Сходу будуть у руїнах із трагічними економічними наслідками для світу.

Щоб ще більше здискредитувати Бюкенена, однодумець Розентала Перец пише в „Ню Репаблік", що Бюкенен є „переповнений антисемітизмом", тому, що він, перелічуючи прихильників війни, подав чотири жидівські прізвища, між ними Розентала, Кіссінджера та Ричарда Перла, а перед сказуючи жертви війни, подавав за прикладом лише християнські прізвища, як МекАллістер, Мирфі, Ґонзалєс і Лірой Брав. Порівнюючи Саддама Гуссейна із Гітлером Перец каже, що Чарлс Ліндберґ найшов свого наслідника у Бюкенені. (Ліндберґ був проти участи Америки у Другій світовій війні — О.Б.). Стаття Переца — це майже слово в слово те саме, що було у заяві Ліґи проти знеславлення Б'най Б'рит. Це ті самі люди, каже „Лібертаріянський республіканець", що обороняють плянове вбивство 21 — 20 молодого палестинця, тих, що демонстрували проти маршу войовничої жидівської групи на найсвятішу мусулманську мечеть у Єрусалимі. Це ті самі люди, що кричали „антисемітизм", коли Організація Об'єднаних Націй нававрувала Ізраїль за цю масакру і ті самі люди тепер застосовують ті самі стандарти у відношенні до Бюкенена. Вони називали його антисемітом також тоді, коли Бюкенен сказав, що жиди не мають монополії на Голокост, бо жертвами його впали також мільйони

(Закінчення на стор. 4)

Галина і Мирослав Левицькі

ПАРИЗЬКА МІСІЯ

II.

У той час, коли посланці України були зайняті розвезенням листа, у залі засідань сталась подія, яка примушує задуматись політичні сили світу. На ультимативну вимогу Міхаїла Ґорбачова господарі наради, випрошують з залі засідань делеґатів Прибалтійських держав які, за всіма офіційними повідомленнями, отримали статус гостей уряду Франції. (Всі рішення на Нараді в справах безпеки і співробітництва в Европі приймаються абсолютно одноголосно). Пізніше президент СССР виступив з промовою, у якій лякав Західню Европу загрозою націоналізму, що, нібито, розвивається на території СССР та заявив про необхідність рішучої боротьби з ним.

Водночас з Паризькою нарадою у світі проходили інші важливі події. У Мюнхені відбувалася XI Міжнародна конференція з питань політики і стратеґії. На конференцію вперше було запрошено представника України — юриста-міжнародника, народного депутата України Сергія Головатого. Великою лавою, з численним загоном журналістів, прибула на конференцію урядова делеґація СССР, яка по-всякому намагається переконати політиків Заходу у необхідності збереження імперії. Представник делеґації СССР, член Комітету конституційного нагляду Вадим Собакін, як і Ґорбачов у Парижі, лякав Европу процесом суверенізації СССР. В арсеналі його доказів було те, що, у випадку розпаду СССР Европа матиме справу з кількома, а не однією ядерними державами. Далі він сказав, що СССР радо прийме економічну допомогу. Перенесення, натомість, західніх демократичних моделей на російський ґрунт (очевидно, мав він на увазі цілість імперії) приведе до непередбачених наслідків.

Представник України Сергій Головатий заперечив висвітлені проф. Собакіним ідеї. Він відзначив, що мирний похід до незалежности підколоніяльних народів СССР може бути єдиною ґарантією безпеки і стабільности в Европі. Виступ Сергія Головатого викликав значне зацікавлення у колах західніх політиків.

Іншою важливою подією було підписання у Києві договору між Україною і Росією. Світова преса значно більше уваги присвятила тому, ніж промові Ґорбачова про загрозу націоналізму, яка була витримана у дусі вчорашнього дня. Провідна французька газета „Лє Монд" 21-го листопада у своїй редакційній статті говорить, що акт викинення делеґації Балтійських держав є, у пляні історичного розвитку, дрібним актом у порівнянні з договором, підписаним 19-го листопада в Києві.

Акт викинення зі залі засідань делеґації Балтійських держав викликав велике обурення у колах опозиції у Франції. За це гостро скритиковано нинішній, соціялістичний уряд Франції.

Обурені таким тлумаченням через президента Ґорбачова національно-демократичних процесів, що відбуваються внутрі тоталітарної імперії, делеґації України і Вірменії проходять пресову конференцію. На ній оприлюднюють спільну заяву обох держав до країн-учасників Наради. У заяві говориться про неправдивість арґументів, представлених імперським центром та висвітлено становище обох республік з приводу даного питання.

Після закінчення Паризької наради президент СССР Міхаїл Ґорбачов мав інтерв'ю для Центрального телебачення СССР та для французького телебачення. Відповідаючи на питання, пов'язані з національною ситуацією, перейшов від демагогії до прямих перекручень фактів.

Оцінюючи виступ президента Ґорбачова у Парижі член української делеґації Богдан Горинь підкреслив, що залюблений в Ґорбачова, і необізнаний з внутрішньою політикою імперії, Захід мав врешті можливість побачити внутрішнє обличчя президента СССР. Обличчя непохитного консерватора.

Українська делеґація під час свого перебування у Парижі була прийнята у департаменті Европи міністерства закордонних справ Франції. Розмову вели Сугемен і Борсенк. Широко порушено внутріімперські політичні і економічні питання. Обговорювались взаємини Франції з Україною у контексті діяльности французького консульства у Києві. Українські посли порушували питання відкриття дипломатичних служб у Франції. Французька сторона не заперечувала такої можливости.

Посланці України дали чотири інтерв'ю для провідних французьких газет — „Лекотедієн де Парі", „Ліберасіон", „Фіґаро", „Лє Монд" та одне для телебачення — 5 каналу, який вважається дуже популярним, особливо у колах інтеліґенції. Члени української делеґації, відповідаючи на ряд питань наголошували, що українська держава, не зважаючи на страшну запущеність, якої вона зазнала через колоніяльну експлуатацію, є в стані піднятись з руїни, будучи самостійним державним утворенням. Далі відзначили вони, що національні процеси, які проходять по всій імперії є мирними (поза вийнятками, де імперські сили вдаються до провокацій). Дії Міхаїла Ґорбачова, які він робить останнім часом є спробою посіяти на мирному полі демократичних перетворень зерна конфронтації.

Приїзд до Парижу і „незвична" поведінка української делеґації викликала

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редаґує: Лев Яцкевич

У калейдоскопі життєвих контрастів

Живемо в добі, сповненій контрастами та суперечностями. З одного боку, — злиденна вбогість, з — другого, мерехтливе багатство. Пишучи це, маємо на увазі не тільки, індустріяльно відсталі країни, такі як: Азія, Африка та Південна Америка, але теж країни, на вершинах їх технологічного розвитку, як: Японія, Західня Европа та Північна Америка.

Цей великий контраст між багатством та вбогістю ЗСА підкреслила нещодавно в своїй передовій газета „Філядельфія Інквайрер", пишучи, що в противагу кільканадцятьом мільйонам убогого населення, яким Президент ЗСА, за рахунок зменшення бюджетних витрат, плянує зменшити державну допомогу, живе стільки само, а може й більше, мільйонерів, що їх захищає федеральна, податкова структура, та які живуть розкішним життям і, в дуже короткому часі з мільйонерів стають більйонерами.

У цьому самому часі, коли Президент ЗСА закликав у своїй телевізійній промові затиснути пояси, щоб припинити інфляцію, у самому Вашінґтоні постало біля 30 нових ресторанів, коло яких вечорами стоять довгі черги Кедиллаків, Мерцедесів, і Поршів, не зважаючи на інфляційні ціни в цих ресторанах, в яких ціна середньої вечері (з напитками) дорівнюється 100 долярів, приблизно висоті найменшої допомоги на місяць соціяльного забезпечення.

У газетах пишеться тепер багато про застій у будівництві, спричинений високими відсотками мордґеджів. А одночасно ми є свідками фантастичних прибутків з продажу та передпродажу ультралюксусових, ексклюзивних кондомініюмів.

Нещодано оббігла американську та світову пресу вістка про те, що колишній президент ЗСА, Ричард Ніксон, який декілька років тому купив в Ню Йорку кондомініюм (пентгавз) за 750,000 дол. відпродав його лібійському дипломатові за 2,5 мільйонів. Заробіток, як бачимо, несогірший!

Виявляється, що під сучасну пору, кондомініюм — це одне з найкращих інвестицій, яке з уваги на корисні податкові полегші, дає змогу її власникові в скорому часі збагатитися.

Але найбільше на цьому бизнесі заробляють будівельні підприємці та продавці площ під будову нових кондомініюмів, або будівельні компанії в Ню Йорку, Вашінґтоні, Каліфорнії та на Фльориді.

Йдеться тут не про звичайні кондомініюми для середніх „їдачів хліба", але про супер люксусові кондомініюми, яких ціна перевищає суму 10 мільйонів долярів. Про будову таких кондомініюмів згадує популярний, американський тижневик „Тайм" („Xanadu for $11 mill").

Їх будує каліфорнійський підприємець С. Тейлор Кулеридж у західній частині поселення фільмових зірок, в т. зв. Беверлі Гиллс, в Лос Анджелес, у виді 21-поверхових веж-хмарочосів. Наприклад, кондомініюм у вежі Ль'Елісі, матиме від двох до семи спалень та коштуватиме від пів до 11 мільйонів дол, з тим, що власник 11-мільйонового „пентгавзу" дістане ще в додатку даром автомобіль марки Ролс-Ройс. Житлова поверхня цього кондомініюма дорівнює 7,000 квадратним стопам та вміщає сім спалень, вісім лазничок (кожна в іншім кольорі й стилі), фоє для мистецьких творів та пивницю на вина, з автоматичною контролею температури та вологости. Кожна лазничка дорівнює величиною малій гімнастичній залі, з круглою ванною, з різнобарвного каррарійського мармуру. Вода в кожній лазничці випливає з крану у виді пащі дельфіна, позолочуваного 24-каратовим золотом. Не зважаючи на їх високу ціну в часі т. зв. open house цього хмарочосу з'явилося 2,000 відвідувачів зацікавлених купівлею цих унікальних кондомініюмів.

Виявляється, проте, що Лос Анджелес не має особливого рекорду в оріґінальності побудови „пентгавзів". Згідно з недавніми повідомленнями, довкола Маямі, на Фльориді будуть збудовані під водою 4,000 апартаментів, з яких до речі, половина вже продана! Але вершком справжнього комфорту становить, 68-поверхова „Трампова вежа", при 5-ій Авеню, у Середньому Мангеттені, в якій всі „пентгавзи", на 40 найвищих поверхах, устатковані купальними басейнами. Кондомініюм в тій „Вежі", з трома апартаментами, або т. зв. тріплекс, коштує 24 мільйони дол.

Не зважаючи на їх фантастично високу ціну, на листі зголошених було 11,000 потенційних покупців. З цього висновок, що інфляція не збіднює усіх людей. До вийнятків, слід зарахувати самого творця цих мільйонових кондомініюмів Д. Трампа, нота бене, абсольвента архітектури Пенсильванійського університету, який перебрав інвестиційну мірку побудови касин гри в Атлантик Ситі та, згідно з інформаціями преси, стоїть тепер на берегом банкрутства.

Володимир Жила

ПОГЛИБЛЕНЕ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТРАГІЧНОГО МИНУЛОГО

I.

В українській літературі про ґеноцид досі ще не було спеціяльної наукової праці, в якій розглядалася б вінницька трагедія від її зародження й до нашого часу. А потреба в ній відчувалася вже давно. Тому кожен, хто має відношення до вивчення злочинів проти людства, з великим зацікавленням зустрів вихід у світ рецензованої книги, що появилася за редакцією відомого науковця міжнародних відношень, проф. Ігоря Каменецького.

Наперед скажемо, що книга ця потрібна і корисна. Читач, особливо студент-історик і науковець, знайде в ній багато найрізноманітніших відомостей з історії про злочини проти людства, відомостей, викладених у певній системі і послідовності. Книга, яку редактор називає антологією, складається з чотирьох розділів (Вступ, Свідчення і слухання справи, Оцінювання і порівняння, Звіт німецького уряду про вінницькі злочини (Офіційний матеріял про масові вбивства у Вінниці, 1944). В останньому розділі окремими трьома підрозділами виділено: Медичний звіт про вбивства, Кримінальний звіт слідства й Юридичний звіт.

Конспективно, але наскрізь прагматично розповідається в книзі про народовбивства, що попередили вінницьку трагедію (перший підрозділ першого розділу). Виклад матеріялу ведеться в стислому обрамуванні, а саме, що „Ми повинні оцінювати суспільство не на підставі його зовнішніх технічних здобутків, а на основі його становища та уваги, яку воно приділяє людині та як воно ставиться до питань людської гідности і людського сумління" (Іван Дзюба, „Промова в бабиному ярі").

У першому розділі розглядається уважно питання зв'язку поміж єжовщиною і вінницькою трагедією, яка сталася не випадково. Її викликали поважні історичні та політичні причини глибокого недовір'я совєтської окупаційної влади до українців цього реґіону. Масові арешти, застрашування, тортури примушували невинних людей признаватися до зфабрикованих совєтськими органами безпеки злочинів, що в своїй останній фазі привели до масового вбивства ув'язнених. Все це робилося приховано перед чуйним оком місцевого населення, але зберегти таємницю большевикам: таки не вдалося. Не зважаючи на терор, серед народу з'являлися відважні люди, які пильно слідкували за кожним кроком наїздника й в місті кружляли чутки про вбивства владою ув'язнених людей. 1941 року, у своєму спочатку непереможному поході на схід, німці не цікавилися справами масових могил з минулого, вони тоді вірили у свою військову перемогу, й не хотіли вступати в будь-яку психологічну війну з совєтським режимом, тому й не прив'язували уваги до розповідів місцевого населення. Поразка під Сталінградом, в лютому 1943 року, змінила їхнє наставлення і так уже 12 квітня вони вперше повідомили світ про розкриття масових могил польських офіцерів в Катинському лісі, приблизно за 200 км. на захід від Москви, а місяць пізніше (24 травня) з'явилося офіційне повідомлення про масові могили українців в околицях Вінниці. Як пише І. Каменецький, розкриття масових могил в місті Вінниці, спочатку не було на пріоритетному списку нацистської пропаґанди, що вказує на те, що ініціятива провести це таки вийшла від місцевого населення і його представників, а не від німців. Таким чином вінницька громада домоглася своєї мети розкрити большевицьку брехню не лише для себе, але для навколишнього світу.

Вінницький кривавий злочин висвітлено всесторонньо в наступних розділах. Потрясаюче враження роблять звіти очевидців розкопок. Тут на окрему увагу заслуговує обширна стаття „Вінниця — Катинь України — звіт очевидця", що її написав Михайло Селешко, перекладач Німецької комісії, яка досліджувала масові могили в Вінниці. Його звіт написаний фахово на підставі даних Комісії і робить враження серйозного дослідження. У ньому подано усі найважливіші факти, дати, статистичні дані тощо. Автор старається також дещо сказати про причини злочину. Він схиляється до думки, що злочин звершено з метою прочищення прикордонних районів України від „ворогів народу", як це вказували інструкції з 1937 року, призначені для Комуністичної партії і комсомолу. Також і інші звіти кидають не менше яскраве світло на большевицькі злочини. Один звітодавець, наприклад, подає, що повернувшись до Вінниці в 1944 році большевики нікого не притягали до відповідальности, хто брав участь у розкопках могил, а зараз же після війни на місцях жертв, збудували свого роду пам'ятник-обеліск з написом в російській мові: „У пам'ять жертв кривавих німецький фашистів. Жертви ці втратили своє життя з рук німецьких катів під час окупації в роках 1941-1944. Тим склали ще один клясичний приклад большевицької фальшивої інформації і обману, який вони часто вживали, щоб приховати неприємні ситуації з історії свого режиму.

У книзі відведено окреме місце для оцінювань та порівнянь. Вони написані з перспективи різного часу: безпосередньо під час розкопок, у четверті і п'ятидесяті злощасні роковини трагедії. Проте час не применшив ні розміру злочину, ані його ваги, а навпаки причинився до його ще потужнішого осудження. Автори окремих заміток і далі підкреслюють ствердження Антона Драгана (див. „Пам'ятаймо про Вінницю", 1986), де він писав, що „слідство і знахідки не могли встановити ані одного випадку, що в будь-якій культурній країні міг би бути не то що причиною вироку смерти, але навіть поліційного допиту. Також факт, що всі ці жертви були вбиті потайки і потайки поховані, свідчить, що енкаведисти не могли жодній з них пришити будь-якої вини, за яку можна було б судити і карати смертю".

Закінчення буде.

„*The Tragedy of Vinnytsia: Materials on Stalin's Policy of Extermination in Ukraine During the Great Purge, 1936-1938*, за ред. Ігоря Каменецького, Українське Історичне Товариство, Фундація Багряного, Українськи. Дослідний і Документаційний Центр. Торонто — Ню Йорк, 1989. 265 ст., 25 ам. дол.

У ШПИТАЛІ ПІВНІЧНОГО Террітавну в нюйоркському стейті у неділю, 2-го грудня, помер на 90-му році життя Аарон Копленд, найбільш відомий американський композитор клясичної музики і лагідний, але в той самий час запалений подвижник американської музики будь-якого напрямку. Він визначився небуденним умінням надавати значіння музиці обидвох варіянтів, серйозної та популярної.

Українська Католицька Церква взяла участь в американському фестивалі на Фльориді

Колись на рідних землях ми мали різного роду народні святкування: обичаєві, розривкові (фестини), ярмарки. Хоч ці останні мали суто торговельний характер, однак в давні часи були комунікаційною ареною між селами, містечками та містами. Тут варто було б згадати Сорочинський ярмарок на Полтавщині, що його так гарно описав Микола Гоголь.

Однак у новому світі, в нових обставинах, всі ці оказії набирають більш змодернізованого та специфічного характеру.

А хочу тут говорити про такий вже восьмий з черги річний фестиваль на Фльориді, що його влаштовує католицький шпиталь св. Йосифа в Порт Шарлет для придбання фінансів як для шпиталя, так для їхнього дому для старших осіб.

Хтось міг би запитати, а яке нам українцям до того діло?

Якраз наша молода українська католицька парохія „Входа в Храм Пресвятої Богородиці" в Норт Порті вже п'ять років бере активну участь у цьому фестивалі. Безперечно, ця наша участь стала базою в тому чужому середовищі не тільки для придбання доброго імени для нашої церкви і народу, але і прибутковим джерелом.

Якраз у цьому домі для старших доживав під дбайливою опікою інж. Василь Чубатий зі своєю дружиною Теклею, які в минулому році обоє відійшли на той світ на 96-му році свого трудолюбивого життя.

Св. п. інж. Василь Чубатий, який походить з Тернополя, перший зв'язався ще у 1980 р. зі своїм земляком Блаженішим Патріярхом Йосифом і дістав від нього напрямні у творенні української католицької парохії в Норт Порті. Таким робом, він став родоначальником нашої церкви в Норт Порті.

Але повернімось до фестивалю, що відбувся 3-го і 4-го листопада цього року. Тут варто приглянутися до американської прецизійної підготови у виконанні цієї імпрези-свята. В першу чергу, глянемо на професійно виготовлену програму, на початку якої список жертводавців становить суму на десятки тисяч долярів. Біля 200 станків різних церков, товариств, артистів, ремісників, купців та підприємств вплатили свої пожертви, що теж дало десятки тисяч долярів. Кожний заздалегідь старається про місце на тому фестивалі, бо це не тільки жива реклама, але в додатку це вигідне місце продати свій товар.

Програма фестивалю тривала два дні: в суботу від години 9.30 ранку до години 6-ої вечора та в неділю від години 11-ої ранку до години 6-ої вечора.

Без сумніву, парадні марші, церемонії, оркестри, виступи різних народних хорів, солістів і т. п. мусіли поступитися нашим українським співакам і танцюристам з Маямі, яких інтернаціональна кількатисячна публіка прийняла з неабияким ентузіязмом.

Парафіяни з сусідньої парохії „Успення Пресвятої Богородиці" в Маямі приїхали двома автобусами. Гарний церковний хор, диригентом якого є Павло Ґаладза, танцювальна група (28 осіб) зі своєю талановитою учителькою Даною Максимович, що зуміла зробити з малих дітей і молоді дійсних артистів. Керівником їхньої програми була Катерина Годовська. Як хор, так і танцювальна група з Маямі виступали один раз у суботу, а в неділю мали аж два виступи. Таким чином управа фестивалю хотіла задовольнити широку публіку і дала нагоду великій масі учасників побачити мистецькі виступи як українських співаків, так і танцюристів з Маямі.

В неділю, наша церква тепло приймала наших дорогих гостей з Маямі, які звеличили своїм гарним співом Службу Божу в нашому храмі.

Наша парохія диспонувала на цьому фестивалі двома станками з українськими стравами, печивом і мистецькими експонатами, що завдяки працьовитим парохіянам принесло кілька тисяч долярів.

Підсумовуючи всі матеріяльні і духовні досягнення цього фестивалю, мусимо ствердити, що ми там не тільки вчимося в улаштуванні таких імпрез, але й даємо про себе знати в чужому світі, що ми повновартісний культурний народ, якому прийшов час „засісти гідно в народів вольнім колі."

Василь Самофал



Українська католицька церква у Норт Порті в поході на відкритті американського фестивалю.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Швайцарії Каспар Віллінґер повідомив кореспондентів, що колона тягарових військових автомобілів швайцарських збройних сил доставить до Совєтського Союзу 320 тонн харчових продуктів. Цілий процес достави триватиме приблизно три тижні, заявив Віллінґер. Валку автомобілів будуть супроводжати добровольці-вояки без зброї, тому вони не становитимуть загрози для нікого. Додаткових 40 тонн продуктів і медикаментів будуть відправлені до СССР літаком. Ці продукти і медикаменти призначені для дитячих шпиталів. Передбачається, що в наступному році Швайцарія знову доставить більшу кількість харчів до СССР, в тому числі 1,000 тонн швайцарського сира.

Зустріч з молодими депутатами України в Ню Йорку

Заходом Об'єднання Закарпатських Українців та Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Ню Йорку Відділ УККА, в Ню Йорку 16 листопада 1990 р. відбулася громадська зустріч з наймолодшими депутатами Верховної Ради Української Республіки Олександром Нечипоренком і Віктором Бедем. Обидва доповідачі люди віком 26—27 років, правники-юристи, члени Руху, учасники студентської голодівки у Києві.

Вечір відкрив інж. М. Шпонтак, навівши влучно слова недавно гостюючої Ірини Калинець що „сучасна старша ґенерація підготовляє тільки підвалини під будову самостійної української держави, а правдивими архітектами її стану молоді, спеціялісти-фахівці". Він тепло привітав саме тих представників тієї молодшої ґенерації України — Олександра Нечипоренка, депутата Київсько области, заступника голови Спілки Адвокатів України та депутата Закарпатської области Віктора Беля. До ведення вечора попросили адвоката Ігоря Раковського, мол., голову Т-ва українсько-американських правників, яке спонзорувало приїзд колеґів-земляків з України. Ігор Раковський щиро привітав молодих доповідачів, згадавши свою недавню поїздку в Україну в часі проголошення Декларації про суверенітет української республіки. Він усвідомив тоді, що перед українським народом стеляться важкі проблеми до переборення, бо покищо „суверенітет" — це паперова декларація, а „українську державу мусимо самі вибороти".

До слова попросив Олександра Нечипоренка. Молодий доповідач — уродженець Житомирщини. Його мати — колгоспниця, батько вчитель, учасник подій визвольних змагань 1918 року, який зумів прищепити своїм чотирьом синам національну свідомість. Мати розповідала синам про голод 30-их років, як мандрувала в Західню Україну, щоб дістати хліба для родини.

Відносно сучасних подій в Україні, доповідач признає, що вибори до Верховної Ради не були справжніми демократичними. В Київській області, наприклад, комуністична партія веде дезорієнтацію. Довкола міст є цілі поселення неукраїнської національности, які голосували за комуністичну партію, тому складна справа з виборами. Нині ситуація міняється, народ схвально сприйняв проголошення суверенітету України, колгоспники, робітники, інтеліґенція підтримують незалежність України, синьо-жовті прапори, національна символіка здобувають визнання, поширюються на Донбас і південні області. З кожним днем збільшується кількість наших людей, які будуть відстоювати боротьбу за українську самостійну державу. Ці процеси назрівають серед народу і їх зупинити вже не можна — переконливо ствердив молодий депутат. Він вірить, що в короткому часі постане ряд незалежних республік. Закінчуючи свій виступ, подякував доповідач Т-ву Українських Американських Правників, що запросили їх до ЗСА. Його незвичайно приємно вражає зорганізованість української діяспори та національна свідомість, що всеціло підтримує справу самостійної української держави.

Другим доповідачем тієї зустрічі був Віктор Бедь — 26-річний депутат Закарпатської области, юрист, голова Руху Закарпаття, основник демократичної опозиції, надзвичайно динамічна молода людина. Він привітав численних слухачів християнським привітом „Слава Ісусу Христу". Як уродженець Закарпаття, він пишається своїми земляками, які в 1938 р. проголосили незалежну Карпатську Україну і боролися за неї. Свої спостереження про сучасне становище України висловлює добре обґрунтованими арґументами і спостережливістю. Як і його попередник, вважає, що вибори в Україні не проходили демократично. На східньоукраїнських землях народ не був готовим до демократичних змін; в Західній Україні і Закарпатті краще проходили минулі вибори, хоч і не цілком задовільно. Він твердо стоїть на позиціях самостійної української держави, проти Союзного договору і співпраці з компартією. Хоч молодий віком, стверджує, що українці не мають тої прикмети, щоб в обличчі небезпеки стати однією лавою. Довголітня тоталітарна система знищила гідність людини залякуванням, арештами, ґулаґами, голодом. У Верховній Раді України деякі депутати хоч і незгідні з окремими акціями, голосують, слухаючи вказівок з Москви. Комуністична партія в Україні свідомо не допускає до економічних реформ і вільного ринку. У Верховній Раді більшість комуністів (239), які саботують ухвали, затягують сесії, депутати з Демократичного бльоку є під загрозою життя, але, за словами доповідача, „будь-якою ціною треба обороняти Україну". Радянський Союз розпадається, а компартія роздуває національні конфлікти, наприклад, Крим, Донеччина, а навіть Закарпаття, на яку ласо споглядають угорці, карпатські русини бажають окремої автономії. Перебуваючи в ЗСА обидва доповідачі шукали контактів з амереканським урядом, але, на їхню думку, американський уряд не зацікавлений у змаганнях до незалежности республік Совєтського Союзу. Але, за словами В. Бедя, Совєтський Союз впаде, рано чи пізно, а тоді американський уряд буде змушений мати діла з Україною.

Після доповідей черґувалися запити слухачів, темою яких були: допомога Україні, чи може бути державний суверенітет без незалежної України, взаємини України з сусідніми республіками, народна освіта в сучасній Україні, чи зроблено заходи для притягнення комуністичної партії за злочини супроти українського народу та інші. На всі запити доповідачі-депутати старалися дати вичерпну відповідь. З радістю поінформували діяспору, що в Україні створено Спілку Адвокатів, яка матиме важливе значення в нових демократичних умовах. Рівно ж недавно постала Асоціяція Правників України, яка матиме більш політичний засяг. Товариство Українських Американських Правників подає помічну руку своїм колегам-землякам матеріяльно та професійним досвідом. Ігор Раковський, мол., подякував сердечно доповідачам від українських правників в ЗСА, висловивши подив і захоплення їхньою працею.

Вечір закрив М. Шпонтак, щиро дякуючи молодим українським правникам за доповідь, працю і братерську співдію. Зустріч з наймолодшими представниками Верховної Ради України залишила в слухачів гарні враження, віру в невмирущість українського народу та почування гордощів за сучасну українську молодь, якій суджено в недалекому майбутньому стати будівничими української самостійної держави.

Оксана Луцька

УГКЦЕРКВА В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Заходами Українського Патріярхального Товариства тут в суботу, 8-го грудня, о год. 5-ій по полудні в залі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями, відбудеться доповідь „Сучасне положення Греко-Католицької Церкви в Україні". Доповідачем буде Іван Гречко, голова Комісії свободи сумління при львівській крайовій організації Руху, голова Клюбу Української Греко-Католицької Інтеліґенції, співредактор часопису „Віра Батьків" і видатний церковно-громадський діяч у Західній Україні.

І. ГРЕЧКО В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н.Дж. — З Трентону інформують, що прибулий з України церковний і громадський діяч Іван Гречко, який відвідує українські громади в ЗСА і виголошує доповіді на тему: „Сучасне положення Греко-Католицької Церкви в Україні", виступить в Трентоні не 11-го грудня, як було раніше заповіджено, а два дні скоріше, тобто в неділю, 9-го грудня, о год. 5-ій вечора в залі української католицької церкви св. Йосафата.

Подаємо сумну вістку приятелям і знайомим, що 27-го листопада 1990 р. по довгій хворобі відійшов у вічність на 79-му році життя

сл. п.

Петро Трохимович Гаврилів

Народився покійний на Київщині, де залишив дві сестри та багато рідні і внуків. Роками брав активну участь у парафії УАПЦ св. Володимира в Гартфорді, та належав до громадсько-політичних місцевих організацій.

ПОХОРОН відбувся 30-го листопада 1990 р. на кладовищі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружина ВІРА та ДРУЗІ

З глибоким жалем і смутком повідомляємо родину, друзів і знайомих, що 26-го листопада 1990 року, прийнявши св. Тайни, упокоїлась наша МАМА

св. п.

Татіана Петриченко

народжена у Києві, проживши 53 роки.

ПОХОРОН відбувся у місті Ніантик, Коннектикат.

У глибокому смутку:

АЛЕКСАНДЕР — син
ЛІДІЯ — дочка з мужем ХРИСТОФОРОМ
ТАТІАНА — дочка з мужем АЛАНОМ
АНДРІЙ — син
МАРІЯ — дочка з мужем СТЕПАНОМ
НІНА — дочка
ОЛЬГА — сестра

Пам'ятні пожертви надсилати до:
Hospice of Southeastern Connecticut
397 Ocean Avenue, New London, CT 06320

КОЛИШНІЙ ЛІДЕР Комуністичної партії у Східній Німеччині Еріх Гонекер заперечив поголоски, що він давав наказ охоронцям переходів біля берлінського муру стріляти до усіх осіб, які хотіли нелеґально перейти до західнього Берліну. Адвокат Гонекера, Ніколяс Цеґлер заявив кореспондентам, що його клієнт в ніякому разі не може бути відповідальний за всі злочини спричинені режимом східньонімецького уряду в часі коли Гонекер очолював Компартію і уряд. В Бонні советський дипломат, прізвища якого не називається, заявив, що йдуть переговори між німецьким і советським урядом про видачу Гонекера Німеччині для судової розправи.

Свято національностей у Коламбусі

Щоб побувати в декількох країнах, навіть географічно поряд розташованих, займе чимало часу. А щоб ознайомитись з історією, культурою та іншим — ще більше. Та наперекір усім вимогам часу, жителі Коламбусу, Огайо, могли за два дні ознайомитись з багатьома національностями, їхніми традиціями, культурою, національною кухнею тощо.

Будинок Ветеранів, де відбувся Об'єднаний міжнаціональний фестиваль, красувався від національних прапорів, різних прикрас та декоративних оздоблень, немов його наповнила різнобарвна веселка, що разом з яскравим сонячним промінням пробиралась крізь вузенькі довгі віконця. Лунали пісні, гриміла музика — настрій був по-справжньому святковий. Та для Українського Культурного Товариства Огайо він був особливо святковий, адже їм присвоїли перше місце! Очі відвідувачів причарувала зі смаком оформлена виставка-продаж у культурному кіоску. Тут і національний одяг, і книги, і відео- та магнетофонні стрічки, різьба на дереві, а про фарфорові вироби і розповісти неможливо. Із захопленням дивились на майстерність Ірини Волес, яка прямо на місці писала чудові писанки.

А поряд — українська кухня! Хіба зміг би хто стриматись від спокус пухких теплих вареників та жовтобоких пахучих голубців? Не відмовлялись також і від різних видів тістечок, таких як „горішки", „грибочки", тортів та багато іншого.



Ірина Волес пише писанки.



Віра Покора (зліва) та Марійка Швабінська після отримання нагороди.



Наталка Федорчук (зліва) та Марійка Вовчук у кіоску з харчами.
Світлив Олександер Федорчук.

Під кінець фестивалю я запитав, чи дуже втомились, адже потрібно було багато всього приготувати. „Так, — відповіли, — спочатку відчували втому, але коли повідомили, що ми маємо перше місце, то враз забули про неї".

Українська громада залишилась вдячною членам комітету фестивалю, до якого входили Віра Покора, Марійка Швабінська, Аркадія Мельник та Наталка Федорчук, за їхню вмілу організацію. Велика заслуга також і тих, хто, не рахуючись зі своїм віком, часом та родинними справами, приклали багато зусиль для роботи фестивалю.

Олександер Федорчук

Паризька...

(Закінчення зі стор. 2)

значне зацікавлення серед багатьох працівників дипломатичних представництв СССР, численність яких становить біля п'ятсот осіб. Спочатку зустріч була заплянована в актовій залі посольства. Хтось, однак, побоявся, що виступ народних депутатів з України, які представляють демократичні сили, розвіє „солодкий" дух застою, який панує у паризьких офіційних службах СССР. Зустріч була перенесена до приміщення українського представництва при ЮНЕСКО, до залі, яка вміщує кільканадцять осіб... Нові ідеї, привезені з Києва зацікавили і, здається, переконали багатьох з присутніх.

Під час свого перебування в столиці Франції, члени делеґації з України знайшли час для зустрічі з українською громадою та відвідин Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка. На думку представників України, установа ця, яка свого часу була центром української гуманітарної науки за кордоном, нині потребує великої підтримки з боку материка. Центр у Сартено, за словами Дмитра Павличка, потрібно зберегти. Там невдовзі можна буде розмістити центр українскої культури тощо.

Українська делеґація приділяла максимум уваги всім, хто цікавився нашими проблемами. З Парижу виїхала з почуттям, що було зроблене все, що в даний час можна було зробити.

Богдан Горинь, оцінюючи паризьку місію, відзначив, що матиме вона вплив на дальше становлення української закордонної політики. Поперше, говорив він, Україна заявила про себе перед світом. Була це публічна заява, що демократичний Київ відмовляє у беззастережному послусі кремлівським керівникам. Це повинно привести, на думку народного депутата, до таких же домагань і кроків інших республік, які на цей раз слухняно виконали розпорядження згори".

З другого боку поїздка до Парижу переконала нашу делеґацію, що процеси, які відбуваються в Европі далеко недемократичні, коли її двері зачиняються перед одним з найбільших народів, що мешкає в ній. Українські урядові чинники інформуються далеко не про все, що діється у найвищих політичних колах Европи.

Перебування української делеґації у Парижі повинно дати багато позитивного. Залишився слід цього перебування у світовій пресі. Зацікавлення преси переконало членів делеґації, що вибраний Україною шлях до Европи є правильним, що місце в Европі потрібно здобувати, не чекаючи, поки „принесуть запрошення", щоб його знайти. Для цього потрібно формувати свої закордонні представництва, пресово-інформаційну службу.

Значною частиною українського народу, яка має священний обов'язок узяти участь у побудові української держави, є діяспора. Чи подбала вона про те, щоб запастись відповідними приміщеннями, у яких Україна у слушний час мала б можливість відкрити свої представництва та дипломатичні служби? Це одне з питань, яке хвилює демократичне крило державного проводу України.

Пат Бюкенен...

(Закінчення зі стор. 2)

християн. Отже ці критики Бюкенена самі якраз є властиво „найбільшими антисемітами", бо вони закликають до масового бомбардування арабських міст та обороняють винищування палестинців, а араби адже усі також „семіти".

„Сьогодні", — пише „Лібертаріянський республіканець", — добре фінансована пропаґандивна машина прихильників війни на приціл найголоснішого і безстрашного опонента 'Нового світового ладу' і вживає для цього злобну і неперебірливу атаку".

• • •

Для читача, що може не зовсім обізнаний із справами консервативного руху в ЗСА, коротке доповнення статті є вказаним: американські консервативні завжди базували свою ідеологію на традиційних вартостях, як індивідуальна свобода, батьківщина, релігія та родина, і виступали проти надмірного втручання Уряду у життя поодиноких стейтів та громадян. Але при кінці 1970 років група впливових інтелектуалів та бизнесменів, переважно жидівського походження, що до того часу були радше „лівої" орієнтації, рішили дати підтримку Роналдові Реґенові, котрий кандидував проти демократичного президента Джіммі Картера. Це сталось, мабуть, тому, що Картер старався бути об'єктивним у справі конфлікту Ізраїля з арабськими сусідами (зокрема з Єгиптом). Це дало початок т. зв. неоконсерватистам, популярно „неокон", котрі в дійсності мають мало спільного із традиційним консерватизмом, бо „неокони" є за тим, щоб центральний Уряд мав вирішальну ролю у житті громадян та на відтинку зовнішньої політики, включно з мілітарною інтервенцією, бачучи у візії майбутнього один світовий уряд. Неоконсерватисти є прихильниками т. зв. „велфер стейт", і різних „лівих" ухвал Верховного Суду, як „афірматів-акція" необмежений дозвіл абортів фінансованих урядом тощо. Най більш впливовим серед них є Ирвинґ Крістол та Норман Подгорец, разом із своїми дружинами, синами й зятями, а також згаданий вище Авраам Розентал, головний опонент Патрика Бюкенена.

Щоб відрізнити традиційних консерватистів від „нео консерватистів", прийнято тепер вживати для перших назву „неокосерватистів". Головним ідеологом палеоконсерватистів є визначний учений, політичний письменник і філософ Рассел Кирк, а найважнішим речником є Патрик Й. Бюкенен, котрий безстрашно репрезентує назовні ідеї правдивого, традиційного консерватизму. Рассел Кирк (він, між іншим є редактором престижового квартальника „Юніверситі Букмен") у одній із своїх довгих доповідей сказав одним-однісіньким рядком, на форумі „Герітедж фаундейшен", таке: „Деякі неоконсерватисти помилково беруть Тель Авів за столицю ЗСА", що, очевидно, викликало несамовите обурення з кіл, якраз, неоконсерватистів. Вони назвали Рассела Кирка, цього заслуженого професора і гуманіста, антисемітом".

Про це пише докладно „Консерватів рів'ю" за травень 1990 у статті — студії Ллевелина Г. Роквелла, мол., під заголовком „Реорганізація по правій стороні". Роквелл, голова престижевого Інституту Людвіка фон Мізес, на підставі авторитетних джерел, подає, що певні консерватисти почали свою діяльність як троцькістські комуністи, відтак стали соціял- демократами, а вкінці перемандрували до Республіканської Партії, але по суті вони залишилися „лівими". У своїх виступах неоконсерватисти ставлять „во главу угла" добро Ізраїля, і вбачають спеціяльну ролю Ізраїля у відношенні до ЗСА, зокрема Ізраїль мусить стояти на першому місці для уділення йому фінансової допомоги і бути суттю американської закордонної політики. Очевидно, що традиційні консерватисти, що більш схильні до „ізоляціонізму", мусіли стати прицілом „неоконів". Звідси і люті напади проти Патрика Бюкенена, найважливішого трибуна палеоконсерватистів і, не забудьмо, — нашого українського приятеля.

• РОЗШУКИ •

Марія Галюк Маланчук на Україні розшукує **ПАРАСКУ ГАЛЮК-КОЗАК** роджену в Івано-Франківську або **ІРЕНУ КОЗАК**, доньку, або внука **СТЕФАНА КРУМП**. Прошу писати на адресу:
T. DIDOSHAK
26-03, 203 Str.
Bayside, N.Y. 11360
Tel.: 718-352-6164

• РІЗНЕ •

•FUNERAL DIRECTORS•